

Forsvarsministeriets
Ejendomsstyrelse
Att: Peter Simonsen
Arsenalvej 55
9800 Hjørring
(Sendt via mail)

Allerød Kommune

Forvaltningen Plan og Byg

Bjarkesvej 2
3450 Allerød
Tlf: 48 100 100
planogbyg@alleroed.dk
www.alleroed.dk

Åbningstider:
Mandag og tirsdag 10-14
Onsdag lukket
Torsdag 10-18
Fredag lukket

LANDZONETILLADELSE

Matr. nr. 4k Sandholm, Bløvstrød, Ellebækvej 2 Landzonetilladelse til styre- bremsebane

Vi har den 31. oktober 2019 modtaget ansøgning om etablere ca. 6.500 m² styre- og bremsebane på ovennævnte ejendom. Det ansøgte kræver landzonetilladelse efter Planlovens¹ § 35 stk. 1.

Forvaltningens afgørelse

Ansøgningen er behandlet af Forvaltningen efter bemyndigelse fra det politiske udvalg.

I henhold til § 35 stk. 1 i Planloven giver Forvaltningen hermed landzonetilladelse til ca. 6.500 m² styre- og bremsebane med jordvold, belysning og skur på 17 m².

Begrundelsen er,

- At banen etableres inden for fredningens byggefelt og i et område udlagt til brug for militæret.
- At banens støjniveau i forhold til nærmeste beboelse, ligger væsentligt under Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser.
- Kun banens jordvolde vil være synlige og indgår som en del af det kupe-rede landskab i området.

Tilladelsen bliver offentliggjort på kommunens hjemmeside den 30. april 2020. Se i øvrigt under bemærkninger.

Miljøstyrelsen har den 7. juni 2019 afgjort at projektet ikke er VVM-pligtig.

Sagsredegørelse

Området er i dag en del af øvelsesterrænet for Høvelte kaserne.

Det ansøgte omfatter de ca. 6.500 m² styre og bremsebane til afprøvning af Forsvarets tunge køretøjer. Banen placeres umiddelbart nord de eksisterende bygninger.

Banen udføres som et plant areal og er ca. 225 m langt og ca. 30 m bred. Mod øst, syd, sydvest og nord etableres en afskærmende jordvold med græs og en højde på

¹ Lov om planlægning, jf. lovbek. nr. 287 af 16. april 2018

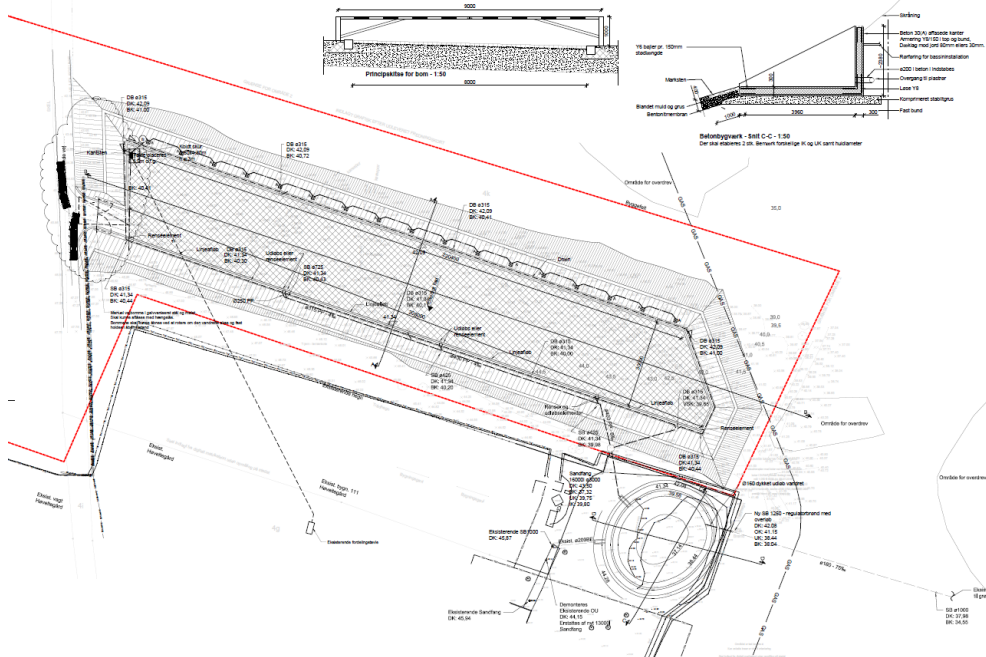
ca. 3 m over banens niveau. Mod nordvest er banen 3 m under terræn, så der etableres skråning fra eksisterende terræn til banen. På banens side, på skråning etableres 20 stk. maksimalt 1 m høje belynings pullerter. Hele banen anlægges med betonsten (sf-sten).

Indkørslen vil ske fra Ellebækvej. Modsat indkørslen etableres et koldt uisoleret skur på 17 m² for beskyttelse af tekniske installationer samt til opbevaring af mindre effekter som kegler, vepullerter mv.

I forbindelse med ansøgningen er der modtaget støjberegning for projektet.

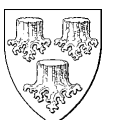
Kort 1 viser banes placering

Kort 2 viser banens udformning

Ejendommen er placeret i et område som jf. kommuneplanen er udlagt i kommuneplanramme BL.M.02 til Høvelte Kaserne (militært område). Området er udpeget som bevaringsværdigt landskab – Søbakken, samt område med særlige drikkevandsinteresser.

Området er udlagt i Fingerplanen til grøn kile (ydre kile).

Området er omfattet af Fredningen Høvelte, Sandholm, Sjælsmark og ligger inden for fredningens byggefelt.

Ejendommen ligger inden for 300 m skovbyggelinjen af nærmeste skov og er dermed omfattet af Naturbeskyttelseslovens² § 17 stk. 1. Der kræves dog ikke en dispensation idet hensyn til skovbryn varetages med denne tilladelse jf. Naturbeskyttelseslovens § 17 stk. 2, nr. 5.

Vurdering

Banen placeres inden for det område der i fredningen er udlagt til udvidelse af kaserneområdet. Det fremgår af fredningen, at byggefeltene ikke reguleres af fredningen, når udnyttelsen er til forsvarets formål.

Det vurderes ikke at fredningen er til hinder for projektet, da der er tale om bane, som etableres til brug for forsvarets aktiviteter.

Området etableres med jordvolde, som er med til dæmpe støjbidraget, samt lysbidrag fra pullertbelysningen, som etableres på skråningen.

Kommunens landskabskarakteranalyse peger på at området fremstår som åbent landbrugs/militært område med en høj grad af naturpræg. Der peges på at området er sårbart ift. tilgroning og ny bebyggelse.

Jordvoldene vil indkapsle anlægget og udefra ikke fremstå fremmede i det kupe-rede landskab. Det vurderes derfor ikke at projektet er i modsætning med områdets udpegning til beskyttet landskab.

Kommunen har vurderet ansøgers støjberegning og er enig i, at projektets støjbidrag ligger under de vejledende støjgrænser (Dette er uddybet i afsnittet omkring nabobemærkninger).

Allerød Kommune har på den baggrund vurderet, at der kan meddeles landzonetilladelse til den ansøgte styre- bremsebane.

Nærmeste Natura 2000-område er Kattehale Mose mod syd ca. 2 km fra ejendommen. Allerød Kommune har på grund af afstanden og omfanget af det ansøgte vurderet, at projektet ikke vil påvirke Natura 2000-områder og bilag IV-arter i området, hvorfor der ikke skal foretages en konsekvensvurdering.

Der har været foretaget naboorientering jf. Planlovens § 35 stk. 4.

Der er indkommet 7 bemærkninger til det ansøgte.

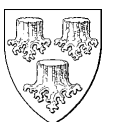
Bemærkningerne omhandler støj, beskyttelse af grundvand og naturforhold.

Det vurderes ikke, at der i bemærkningerne er oplysninger, som medfører at der ikke skal gives tilladelse.

Bemærkninger

Du skal være opmærksom på, at der kan blive klaget over landzonetilladelsen, og at tilladelsen ikke må udnyttes, før klagefristen er udløbet (4 uger efter offentliggørelsen). Hvis der klages over tilladelsen, får du straks besked herom. Tilladelsen kan ikke udnyttes, mens klagen behandles, medmindre Naturklagenævnet bestemmer andet.

² Lov om naturbeskyttelse, jf. lovbek. nr. 934 af 27. juni 2017

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 5 år efter, at den er meddelt jf. Lov om planlægning § 56, stk. 2.

Byggeriet må ikke påbegyndes, før der er givet byggetilladelse og miljøgodkendelse.

Venlig hilsen

Morten Teglsbo Jensen
Planlægger

Kopi til:
Danmark Naturfredningsforening, dnalleroed-sager@dn.dk

Klagevejledning

Afgørelsen og vilkårene kan påklages til Planklagenævnet, jf. § 58, stk. 1, nr. 1 i LBK nr. 50 af 19. januar 2018 om planlægning.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen, jf. bek. nr. 130 af 28. januar 2017, § 2, stk. 2.

Hvis afgørelsen derimod er meddelt pr. mail eller digital post beregnes klagefristen fra afsendelsesdatoen, mens afgørelsesdatoen ved afgørelser meddelt som almindeligt brev beregnes fra mandag i den efterfølgende uge såfremt brevet er afsendt mandag eller tirsdag. Hvis brevet er afsendt onsdag, torsdag eller fredag beregnes afgørelsesdatoen fra onsdag i den efterfølgende uge.

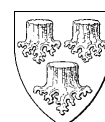
Klageberettiget er miljøministeren og i øvrigt enhver med retlig interesse i sagens udfald, landsdækkende organisationer, der som hovedformål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen på betingelse af at foreningen eller organisationen har vedtægter eller love, der dokumenterer dens formål, og repræsenterer mindst 100 medlemmer, jf. planlovens § 59, stk. 1 og 2.

En klage til Planklagenævnet skal indsendes via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af <https://naevneneshus.dk/>. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Når du klager, skal du som borger betale et gebyr på kr. 900. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Gebyret bliver tilbagebetalt, hvis klagen bliver afvist fordi klagefristen er overskredet, klager ikke er klageberettiget eller Planklagenævnet ikke har kompetence til at behandle klagen. Gebyret tilbagebetales også, hvis klager får helt eller delvist medhold i klagen.

Planklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Planklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Ønskes afgørelsen indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder fra datoen for modtagelsen af afgørelsen, jf. lovens § 62, stk. 1.

Bilag – bemærkninger til nabobemærkninger

Alle hørings svar vil få et personlig svar inden for et par dage.

Støj

Støj er også behandlet i Miljøstyrelsens VVM-screening og vil også indgå i miljøgodkendelsen.

I nedenstående er de væsentlige alment interessante bemærkninger til hørings svarene samlet og knyttet sammen med informationer fra ansøgningsmaterialet, de supplerende informationer der er indkommet fra Forsvaret, Forsvarets støjrådgiver Sweco, og Allerød Kommunes støjrådgiver Rambøll.

Der er indkommet 6 hørings svar der berører støj fra Styre- bremsebanen. Der er også kommet bemærkninger til anden støj fra øvelsesterrænet og bemærkninger vedrørende Miljøstyrelsens VVM-screening som ikke er medtaget i nedstående. Alle hørings svar har fået et personlig svar der også indbefatter de emner i hørings svarene som ikke er medtaget i nedenstående. Nedenstående er således en samlet beskrivelse der indbefatter alt det relevante vedrørende støj fra styre- og bremsebanens aktiviteter.

Formålet med banen er, at aspiranterne skal få en fornemmelse for køretøjernes køreegenskaber, herunder ved manøvrering, opbremsning og acceleration. I ansøgningsmaterialet er angivet, at den primære brug af banen vil foregå mellem kl. 8:00 og 16:00.

Desuden, at banen maksimalt bruges 3 timer pr. dag, højst 150 dage om året. Jævnfør ansøgningen fordeler brugen af banen sig, så der hver dag højst er en times aktiviteter med infanterikampkøretøj (herefter IKK), som er de mest støjende køretøjer, og 2 timer med pansrede mandskabsvogne (herefter PMV) som er de næstmest støjende køretøjer (3 timer hvis der ikke køres med IKK den dag). Der er maksimalt 60 % effektiv køretid og der er højst én aktiv PMV/IKK på banen ad gangen. IKK'er trænes aldrig om aftenen. Banen forventes ikke at være i brug i weekender.

Banens anvendelse sker kun inden for den ramme der er givet af Bekendtgørelse om støjregulering af forsvarlets øvelsespladser og skyde- og øvelsesterræner (heretter blot bekendtgørelsen). Jævnfør bekendtgørelsen må PMV'er højst bruge øvelsesterrænet 190 hverdage, 120 hverdagsaftener og 75 hverdagsnætter om året. IKK'er må højst bruge øvelsesterrænet 140 hverdage, 40 hverdagsaftener og 29 hverdagsnætter om året. Dertil kommer, at øvelsesterrænet jævnfør bekendtgørelsen også, om end i mere begrænset omfang, må bruges af bælte køretøjer m.m. i weekender. Forsvarets beskrivelse af anvendelsen af banen er således mindre end den ramme de har jævnfør bekendtgørelsen.

Banens placering er valgt ud fra de byggefelt der er udpeget i fredningsdokumenterne, og ligger med lige stor afstand til boliger i Blovstrød og Birkerød. Sandholmlejren ligger i lidt større afstand til banen.

Støj beregningen tager udgangspunkt i det mest støjende program som beskrevet ovenfor.

Støj beregningen tager udgangspunkt i, at disse aktiviteter er fordelt jævnt i hele banens udbredelse (dvs. både tæt på og langt fra voldene). Allerød Kommunes støjrådgiver vurderer, at det er en rimelig betragtning at kørslen fordeler sig tilnærmelsesvis jævnt fordelt på hele banen og, at en beregning med kørelinjer ikke vil være betydende anderledes.

Der er regnet med et underlag af asfalt, da der ikke forefindes støjdata fra kørsel med PMV og IKK på betonsten. Ifølge Forsvarets støjrådgiver vurderes lydrefleksion fra asfalt og betonsten at være sammenlignelige.

Allerød Kommunes støjrådgiver meddeler at der findes en rapport der konkluderer, at støj fra lette og tunge hjulkøretøjer støjer lidt mindre ved kørsel på betonsten end på asfalt, og derfor at det er forsvarligt at anvende data for bælte køretøjers kørsel på asfalt.

Dertil kommer, at den støj der dannes fra bælte kun er en mindre del af det samlede støjbillede fra køretøjerne.

Beregningerne midler lydtrykket over alle frekvenser. Lydbølgers udbredelse er forskellige i sig selv i forskellige frekvenser. Desuden er udbredelsen afhængig af flere forhold, og da afstanden fra den planlagte bane til boligområderne er relativ stor, bliver virkningen af det mellemliggende terræn - landskabskonturer, afskærmning, bevoksning mv. - betydende for det resulterende lydbillede. Derfor er der beregnet for hver oktav i referencepunkterne, inkl. lavfrekvent støj, og efterfølgende er hver oktav lagt sammen til den samlede støj som indgår i rapporten, hvilket er i henhold til Miljøstyrelsens vejledning om måling og beregning af støj.

Allerød Kommunes støjrådgiver vurderer, at når den samlede støj er så langt under grænseværdierne, vil den lavfrekvente del af støjen alene, også være langt under Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj.

Der er kun anbefalede grænseværdier for lavfrekvent støj indendørs på henholdsvis 25 dB(A) for dag og 20 dB(A) for aften og nat, og Allerød Kommunes støjrådgiver vurderer, at det er usandsynligt at Miljøstyrelsens anbefalede grænseværdier vil blive overskredet.

Forsvarets støjberegningen medtager ikke beregning af impulser, da der ikke er konstateret impulser fra køretøjerne under kildestyrkemålingerne. (Impulser er jf. "Vejledning om ekstern støj fra virksomheder" støjkluder som f.eks. nitning og bankning og lignende). Allerød Kommunes støjrådgiver vurderer, at der ikke er risiko for tydeligt hørbare impulser ved de nærmeste boliger.

I ansøgningsmaterialet er medtaget beregninger uden støjvold og beregninger med en 3 meter høj støjvold og med revideret drift (bl.a. at der ikke anvendes IKK'er om aftenen).

Med støjvold sænkes det beregnede støjniveau med flere dB(A), og med støjvold og revideret drift sænkes det beregnede støjniveau om aftenen med 9 dB(A). Kørsel til- og fra banen er ikke medtaget i støjberegningerne, da kørsel på hele øvelsesterrænet er reguleret af bekendtgørelse om øvelsesterræner. Støjberegningen er udarbejdet ud fra en systematik og kriterier der er fastlagt gennem de vejledninger og retningslinjer Miljøstyrelsen har udstukket, sammen med de beskrivelser som forsvaret har fremsat i deres miljøtekniske beskrivelse. Alle data/parametre er indtastet i en computermodel som har beregnet bl.a. de mest belastede punkter med boliger. Resultatet af beregningen viser, at støjen i de mest støjbelastede boliger, ligger 15 dB(A) under de vejledende grænseværdierne for dagtimerne, og 9 dB(A) under de vejledende grænseværdierne for aften timerne. Det er jf. ovenstående Allerød Kommunes vurdering at forudsætningerne for beregningerne og støjberegningerne er retvisende.

Efter høringssvarene vedrørende landzonetilladelse er indkommet, har Forsvaret valgt at flytte adgangsvejen til banen ca. 20 meter til et sydligere punkt, så den bakketop der ligger umiddelbart vest for banen, i højere grad skygger for støjens udbredelse. Dette vil mindske støjens udbredelse imod Blovstrød.

Ud fra ovenstående er det Allerød Kommunes vurdering, at der ikke med de indkomne høringssvar, er noget til hinder for at meddele landzonetilladelse til Forsvarets projekterede styre- bremsebane.

I miljøgodkendelsen til Styre- bremsebanen vil Allerød Kommune indarbejde vilkår så det sikres, at forholdene der i beskrevet i den miljøtekniske beskrivelse i ansøgningsmaterialet, herunder støjrapporten, overholdes.

Der vil ligeledes blive indarbejdet vilkår der sikrer, at Allerød Kommune kan kræve målinger og eller beregninger, såfremt der sås tvivl om overholdelse af støjvilkår i godkendelsen.

Grundvand

Der er i et høringssvar stillet spørgsmålstejn ved om grundvandet er godt nok beskyttet i forbindelse med, at der graves et lerlag væk og området ligger i OSD-område.

VVM-screeningen har medtaget dette punkt. Ligeledes vil det inddrages i udledningstilladelsen.

Det er dog kommunens vurdering, at på trods af at der er en vis sårbarhed i området og mad afgravningen, så vurderes de tiltag som er nævnt i projektansøgningen umiddelbart til at være tilstrækkeligt. Her henvises til kontrolleret opsamling af overfladevand i dræn omkring hele banen, udledning af vand en ny olieudskiller videre og et nyt rense og forsinkelsesbassin inden udløb i Kajerød Å.

Naturforhold

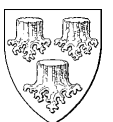
I et høringssvar er der stillet spørgsmål omkring påvirkningen af flere arter og om projektet er i overensstemmelse med drifts-og plejeplanen for området.

Disse forhold er også indgået i Miljøstyrelsens VVM-screening. Kommunen har dog følgende bemærkninger (nabobemærkningen er markeret med kursiv nedenfor):

Ifølge Ejendomsstyrelsens drift- og plejeplan for området står området beskrevet som et område med særlig beskyttelsesværdig flora og fauna – herunder en række rødlistearter.

Drifts- og plejeplanen gælder for hele Forsvarets øvelsesareal, der rummer værdifulde naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Det er primært i de beskyttede områder, at vi kan forvente at finde rødlistearter, bilag IV arter eller andre sjældne arter. Arealet, hvor styre- og bremsebanen ønskes etableret, udgør kun en lille del af det samlede øvelsesareal. Det er et areal med græsser og trivialarter, som er botanisk mindre interessant. Arealet er ikke beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Vegetationen er tæt og domineret af græsarter tilpasset næringsrige forhold. Der er kun sparsom forekomst af blomstrende urter, og disse udgøres af grove arter, der gror under næringsrige og gennem lang tid uplejede forhold. Vegetationen bliver dog sandsynligt slået ned med slagleklipper sidst på vækstsæsonen og det afslåede efterladt. Denne type areal er vidt udbredt i Danmark. Kommunen vurderer, at det er usandsynligt, at et sådant areal er levested for rødlistede insekter. Der er desuden kun få buske og træer, hvorfor arealet heller ikke vurderes at være et vigtigt levested for fugle.

På biodiversitetskortet, I henviser til i materialet, er området angivet som leveområde for flere rød- og gullistearter og med lokal prioritering. Det må yderligere formodes, at antallet af registrerede observationer på militært område må være mindre end i andre arealer, eftersom området frem til fornyligt har været utilgængeligt for offentligheden. Således er det sandsynligt, at der kan være ikke-registrerede forekomster af rødlistearter og bilag IV arter på trods af kommunens vurdering

På biodiversitetskortet er et større område markeret som leveområde for rødlistede arter. Inden for dette område findes værdifulde beskyttede naturområder, der efter kommunens vurdering er vigtige for de rødlistede arter. Projektområdet er botanisk uinteressant (se beskrivelse ovenfor) og udgør kun et lille delareal af det større område. Kommunen vurderer, at det er usandsynligt, at der på projektarealet skulle være ukendte forekomster af rødlistede arter eller bilag IV arter. Arealet vurderes at være for tørt til at være levested for bilag IV arter af padder, og det vurderes, at jordbunden er for leret og næringsrig og vegetationen for tæt, til at det kan være levested for markfirben, for at nævne de bilag IV arter, der ellers forekommer i kommunen.

I screeningsafgørelsen fremgår det, at der ikke er registreret flagermus på området. Vi har gennem alle de år, vi har boet her, observeret mængder af flagermus på markstykket mellem vores matrikel og det militære område. Disse flagermus må nødvendigvis bo i området, og det undrer os, hvis man ikke observerer dem på forsvarets område. Vi tænker, at der må være behov for en nærmere undersøgelse af deres levesteder og placering af kolonier

Projektområde indeholder ikke gamle træer eller bygninger, og det er derfor meget usandsynligt, at der findes flagermuskolonier i projektområdet. Det er sandsynligt, at der findes flagermuskolonier andre steder på Forsvarets arealer, hvor der findes gamle træer, f.eks. i den nærliggende Høvelte Fredskov, der henligger som naturskov siden 1920. Etableringen af styrebremsebanen vurderes ikke at ødelægge yngle- og rasteområder for flagermus, da der ikke ødelægges flagermuskolonier, og da der stadig vil være store arealer, hvor flagermus kan søge føde.

Det er fremhævet i drifts- og plejeplanen, at man bør foretage en opdateret insektundersøgelse af terrænet (side 39-40). Dette er der ikke taget stilling til i screeningsafgørelsen

Som nævnt ovenfor er projektarealet et botanisk uinteressant areal, og det er en arealtype, som er almindelig udbredt. Kommunen finder det ikke sandsynligt, at man på dette areal ved en insektundersøgelse skulle finde arter, der kunne hindre etablering af styre-bremse-banen.

Side 65 i drifts- og plejeplanen beskriver området som Særligt Følsomt Landbrugsområde mhp. beskyttelse af grundvand, vandmiljø og naturinteresser, og på Miljøstyrelsens hjemmeside står et sådant område beskrevet således "Der må grundlæggende ikke foretages ændringer i tilstanden af de beskyttede områder. Der må derfor ikke bygges, graves, laves terrænændringer, tilplantes, drænes eller lignende. Den tilstand, naturen har, er imidlertid ofte et resultat af en form for landbrugsmæssig anvendelse af arealet. En sådan anvendelse må fortsættes, men ikke intensiveres." Screeningsafgørelsen beskriver ikke, hvorfor netop dette projekt er undtaget herfor.

Vi kan ikke genfinde den pågældende tekst på Miljøstyrelsens hjemmeside under "Særligt følsomme landbrugsområder". Vi kan genfinde teksten under § 3 beskyttet natur. Projektet omfatter ikke arealer med beskyttet natur. I særligt følsomme landbrugsområder kan der opnås tilskud til at drive miljøvenligt jordbrug, hvilket ikke er aktuelt i dette tilfælde.

På side 65 i drifts- og plejeplanen er det angivet specifikt, at støjende friluftsanlæg ikke kan placeres eller udvides samt at eksisterende anlæg ikke kan udvides.

Drifts- og plejeplanen henviser til Regionplan 2005. Det er kommunens vurdering, at der i Regionplan 2005 med friluftsanlæg menes anlæg til rekreativt brug, hvilket ikke er tilfældet her. Desuden er Regionplan 2005 ikke længere gældende. Nu gælder regler for støjende anlæg fastsat i Kommuneplan 2017 og Fingerplan 2019, og

kommunen vurderer, at etableringen af styre-bremsebanen ikke er i strid med reglerne i disse.

Screeningsskemaet tager ikke stilling til støjpåvirkningen ift. fauna under anlægsfasen. I projektansøgningen var det beskrevet, at de pågældende køretøjer allerede er tilstede og anvendes på arealet, men det må formodes, at der vil blive kørt i flere timer og at miljøbelastningen dermed vil blive kraftigt intensiveret.

Kommunen vurderer, at støjpåvirkning ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af faunaen i området, da området allerede anvendes til støjende øvelsesaktiviteter. Det vurderes, at især fugle kan påvirkes af støj, og ud over den nærliggende Høvelte Fredskov, findes de fleste interessante områder for fugle andre steder på øvelsesarealet og ikke i nærheden af projektområdet.

